

**Załącznik
do uchwały nr
XXXVII/451/21
Rady Gminy Miękinia
z dnia 30 grudnia 2021r.**

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2022 ROK**

I. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz stanowi kontynuację zadań realizowanych w latach ubiegłych. Mając to na uwadze przyjmuje się kierunki działań zmierzające do jego realizacji.

Główne kierunki działań strategicznych samorządu lokalnego zostały wyznaczone przez ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) natomiast działań zapobiegających narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz.2050).

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r ma spójne założenia z Narodowym Programem Zdrowia.

II. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok są środki finansowe

z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W myśl wspomnianego powyżej zapisu ustawy dochody z opłat uzyskiwanych za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych gminy mogą przeznaczać jedynie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i nie mogą ich wykorzystać na inne cele.

III. Diagnoza

W listopadzie 2017 roku, na terenie Gminy Miękinia zostały przeprowadzone badania ankietowe obejmujące podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzecią, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych ankiet przeprowadzonych w gminie Miękinia wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna, sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Analiza SWAT podsumowująca diagnozę wśród słabych stron wskazuje m.in. na niski wiek inicjacji nikotynowej, brak wiedzy wśród mieszkańców gminy Miękinia na temat uzależnienia od hazardu i miejsc udzielania w tym zakresie pomocy. Duży odsetek ankietowanych uważa, że rodzice powinni „budzić w dziecku strach”. Wychodząc naprzeciw tym zagrożeniom w roku 2022 zostaną przeprowadzone odpowiednie kampanie i szkolenia.

Zagrożenia wskazywane w analizie SWAT dotyczą problemów alkoholizmu, dopalaczy i przemocy w rodzinie. Część ankietowanych przyznała, że traktuje alkohol jako rozwiązanie trudnych sytuacji. Jednoznacznie wskazuje to na potrzebę prowadzenia Gminnego Punktu Konsultacyjnego. W roku 2022 planuje się zwiększenie ilości godzin pracy zatrudnionych w nim dwóch terapeutów uzależnień.

Część respondentów wyraziła również przyzwolenie na prowadzenie samochodu po spożyciu alkoholu oraz na picie alkoholu w czasie ciąży. W związku z powyższym planowane są kampanie społeczne mające na celu zwiększenie świadomości, kierowane do kierowców oraz kobiet w ciąży.

Ankiety przeprowadzone w szkołach wskazały, że najmłodszy mieszkańcy Gminy Miękinia są narażeni na uzależnienie od komputera czy internetu. Duży odsetek uczniów zarówno szkoły podstawowej jak i gimnazjalistów spotkał się również ze zjawiskiem hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem” w sieci.

Wychodząc naprzeciw tym zagrożeniom planuje się prowadzenie kampanii i warsztatów w szkołach.

IV. Cele programu

W związku z powyższymi wynikami diagnozy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok, jak również wszystkie działania, zostały zaplanowane pod kątem zapobiegania problemom społecznym. Program ma na celu podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych, a także poprawę metod niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Celem długofalowym jest wytworzenie wśród mieszkańców gminy nowej świadomości oraz promowanie zdrowego stylu życia.

V. Cele operacyjne programu

1. Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych.
2. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją i szkołami.
5. Szkolenie członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, kadry pedagogicznej i osób zajmujących się na terenie gminy przedmiotowymi problemami.
6. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programów profilaktycznych.
7. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. Zadania programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Sposób realizacji:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;
- 2) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia specjalistycznego;
- 3) motywowanie osób pijących ryzykownie do i szkodliwie, do zmiany trybu życia oraz podjęcia terapii odwykowej;
- 4) wspieranie osób po zakończonej terapii odwykowej;
- 5) udzielanie informacji o placówkach zajmujących się leczeniem odwykowym;
- 6) kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu;
- 7) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia przez sąd zobowiązania do leczenia osoby uzależnionej od alkoholu;
- 8) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii, placówki odwykowe, kuratorzy sądowi, poradnie, szkoły;
- 9) pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współpraca z instytucjami wspomagającymi: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, szkołami;
- 10) utworzenie grupy terapeutycznej na terenie gminy Miękinia dla ofiar przemocy i osób uzależnionych;
- 11) dofinansowanie udziału w konferencjach, sympozjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin na terenie gminy Miękinia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- 1) kontynuacja działania i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Miękinii;
- 2) inicjowanie współpracy podmiotów zajmujących się przemocą w rodzinie;
- 3) organizacja imprez sportowo, kulturalno- wychowawczych, profilaktycznych;

- 4) dofinansowanie, półkolonii i wycieczek z elementami socjoterapeutycznymi dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci dotkniętych dysfunkcją rodzinną i społeczną;
 - 5) współpraca i koordynacja działań dotyczących pomocy ofiarom poprzez współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, służbą zdrowia, szkołami i innymi instytucjami realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji:

- 1) realizacja programów w zakresie profilaktyki dla dzieci i młodzieży oraz ich wspieranie;
- 2) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych oraz zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, w trakcie których odstępuje się od skojarzeń związanych z promowaniem alkoholu i narkotyków;
- 3) organizacja wypoczynku letniego dla dzieci, półkolonii, wycieczek dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych lub zagrożonych wykluczeniem;
- 4) organizacja miejsc rekreacyjno - wypoczynkowych na terenie Gminy Miękinia;
- 5) udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych;
- 6) zakup i rozpowszechnianie literatury i materiałów edukacyjno-informacyjnych na temat problematyki uzależnień;
- 7) zorganizowanie i finansowanie szkoleń dla grup zawodowych zajmujących się działaniami w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy;
- 8) organizowanie konkursów promujących zdrowy tryb życia i spędzania wolnego czasu pożytecznie z uwzględnieniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych
- 9) informowanie o niebezpieczeństwie uzależnień; kontrolowanie i ograniczanie zakupu i spożycia alkoholu nieletnim;
- 10) prowadzenie edukacji publicznej poprzez zakup i rozpowszechnianie materiałów traktujących o problemach uzależnień;

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Sposób realizacji:

- 1) współpraca i wspomaganie działań podejmowanych przez instytucje związane bezpośrednio z problemem alkoholowym, narkotykowym (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, szkoły, służba zdrowia);
 - 2) dofinansowanie instytucji i jednostek realizujących poszczególne elementy programu;
 - 3) propagowanie i informowanie o stowarzyszeniach i instytucjach wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy rodzinom z problemami uzależnień i przeciwdziałania przemocy.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

- 1) Monitorowanie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw określonych art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - 2) Działania w zakresie kontrolowania prawidłowości stosowania zasad sprzedaży napojów alkoholowych;
 - 3) podejmowanie działań w stosunku do osób naruszających zasady sprzedaży napojów alkoholowych;
 - 4) egzekwowanie od przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz stosownymi uchwałami Rady Gminy Miękinia;
 - 5) współpraca w zakresie kontroli z Policją i innymi instytucjami kontrolnymi.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowania i finansowanie centrów integracji społecznej.

Sposób realizacji:

- 1) wspieranie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych;
- 2) udział w programach realizowanych przez urząd pracy i pomoc społeczną.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przysługuje ryczałtowe wynagrodzenie za :

- 1) prace związane z inicjowaniem, opiniowaniem i monitorowaniem realizacji zadań Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień;
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 3) kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta;
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- 5) inicjowanie działań zmierzających do udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc.

2. Kwotę bazowa za udział w jej posiedzeniach określa się na 200 zł brutto.

3. W warunkach szczególnych, wynikających z trudności danego zadania kwotę określoną w pkt.2 można zwiększyć do 20%.

4. O zwiększeniu wynagrodzenia w stosunku do wynagrodzenia bazowego, decyduje Wójt Gminy na wniosek przewodniczącego komisji.

5. Podstawą wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 4, jest udział w pracach Komisji potwierdzony podpisem na liście obecności.

VIII. Zasady finansowania Programu

Na wydatki związane z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będą przeznaczone środki finansowe uzyskane przez gminę z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez przedsiębiorców, prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z uchwałą budżetową, planuje się wydatki w wysokości **336 000,00 zł.**

IX. Realizatorzy

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Gminy Miękinia.

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu rozdział 85154 to:

§	Opis zadania	kwota
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne.	4000,00
4120	Składka na fundusz pracy.	1500,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenia na realizację programów profilaktycznych , wynagrodzenie prawnika , psychologa).	76 500,00
4190	Nagrody konkursowe	3000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia w tym: zakup materiałów biurowych oraz materiałów na potrzeby komisji, środków czystości, zakup nagród na imprezy z profilaktyką, przygotowania imprez profilaktycznych, zakup broszur o tematyce profilaktycznej, zakup urządzeń rekreacyjno – wypoczynkowych, sprzęt alternatywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.	10000,00
4220	Zakup środków żywności	5500,00
4300	Zakup usług pozostałych (w tym: opłaty za szkolenia, zakup programów artystyczno – profilaktycznych, finansowanie punktu konsultacyjnego, finansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, organizacja miejsc rekreacyjno - wypoczynkowych)	50 000,00
4430	Opłaty i składki	500,00
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych. (plac zabaw, boiska sportowe, siłownie zewnętrzne- budowa i modernizacja)	185000,00
	Ogółem	336 000,00

Dysponentem środków jest Wójt.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK 2022

Lp. 1	Nazwa zadania: 2	Termin 3	Odbiorca 4	Realizator 5
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków			
	1) prowadzenie punktu konsultacyjnego;	Cały rok	Osoby uzależnione i współuzależnione	Urząd Gminy
	2) przyjmowanie wniosków o zastosowaniu obowiązku leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu;	Na bieżąco	Osoba uzależniona od alkoholu	Pełnomocnik
	3) przeprowadzanie rozmów motywacyjno - interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu i narkotyków oraz ich rodzinami;	Wg potrzeb	Osoba uzależniona i jej rodzina	GKds.PiRPU
	4) zwrócenie się z prośbą o sporządzenie wywiadów środowiskowych w sprawie osób wobec których zgłoszono wnioski o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;	Wg potrzeb	GOPS i Policja	Pełnomocnik, Urząd Gminy
	5) kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizują małoletnie dzieci, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny;	Wg potrzeb	Osoba uzależniona od alkoholu	GKds.PiRPU
	6) kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Wg potrzeb	Osoba uzależniona	GKds.PiRPU

1	2	3	4	5
II.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</p> <p>1) kierowanie do poradni odwykowych</p>	Wg potrzeb	Osoba uzależniona od alkoholu	GKds.PiRPU
III	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży .</p> <p>1) Realizacja programów w zakresie; profilaktyki dzieci i młodzieży;</p> <p>2) organizowanie lokalnych imprez i zajęć sportowych z programem profilaktycznym;</p> <p>3) organizowanie wypoczynku letniego;</p> <p>4) organizacja miejsc rekreacyjno – wypoczynkowych.</p>	Cały rok	Dzieci i młodzież z terenu gminy	GKds.PiRPU, GOPS, Placówki szkolne, instytucja kultury
		Cały rok	Dzieci i młodzież z terenu gminy	GKds.PiRPU, Pełnomocnik, GOPS, Placówki szkolne, instytucja kultury
		Cały rok	Dzieci i młodzież z terenu gminy	GKds.PiRPU, Pełnomocnik GOPS
		Cały rok	Dzieci i młodzież z terenu gminy	GKds.PiRPU, Pełnomocnik, GOPS, Placówki szkolne, instytucja kultury

1	2	3	4	5
IV.	<p>Wspomaganie działalności i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz współdziałanie merytoryczne i finansowe instytucji i stowarzyszeń realizujących zadania gminne z zakresu przeciwdziałania narkomanii.</p> <p>1) Współpraca z pracownikami socjalnymi GOPS;</p> <p>2) Dofinansowanie instytucji i jednostek realizujących poszczególne elementy programu.</p>	<p>Wg potrzeb</p> <p>Wg potrzeb</p>		<p>GKds.PiRPU, Pełnomocnik, pracownicy punktu konsultacyjnego</p> <p>Urząd Gminy, GKds.PiRPU, Pełnomocnik</p>
V.	<p>Działania w zakresie kontrolowania prawidłowości stosowania zasad sprzedaży napojów alkoholowych</p> <p>1) Przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu.</p>	<p>Cały rok</p>		<p>GKds.PiRPU</p>